

BIJLAGE 1 TIJDNORMERING HULP BIJ HET HUISHOUDEN

Tijdens de indicatiestelling wordt voor de werkzaamheden en taken aan de hand van een tijdnormering bepaald wat het exact aantal uren/minuten zijn die ingezet dienen te worden om de belanghebbende te compenseren. De tijdnormering is indicatief. Als er naar aanleiding van de individuele situatie van de belanghebbende reden is om af te wijken van de normering, dan is het mogelijk. Hiervoor is een deugdelijke motivatie noodzakelijk. Bij de normering wordt geen rekening gehouden met taken die de belanghebbende zelf kan uitvoeren of welke op andere wijze kunnen worden uitgevoerd (gebruikelijke zorg en/of mantelzorg). Wanneer de belanghebbende zelf nog bepaalde onderdelen van bijvoorbeeld de licht huishoudelijke werkzaamheden kan uitvoeren, kan de normtijd hierop worden aangepast.

Hierna volgt een schematische weergave van de tijdnormering zoals die bij de indicatiestelling gehanteerd wordt:

HH alleenstaande – seniorenwoning/flat

Nr.	Activiteiten	Minuten	Uren
1.1	Boodschappen doen voor het dagelijks leven	60 p week	1u
1.2	Broodmaaltijd bereiden	15 p keer	1u45
1.3	Warme maaltijd bereiden	30 p keer	3u30
1.4	Licht huishoudelijk werk (kamers opruimen etc.)	60 p week	1u
1.5	Zwaar huishoudelijk werk (huis schoonmaken, stofzuigen, wc/badkamer reinigen etc.)	90 p week	1u30
1.6	De was doen (kleding/linnengoed wassen en strijken)	60 p week	1u

Veel voorkomende combinaties		Minuten	Uren
1.4 + 1.5	Licht + zwaar	150	2u30
1.4 + 1.6	Licht + was	120	2u
1.5 + 1.6	Zwaar + was	150	2u30
1.4 + 1.5 + 1.6	Licht + zwaar + was	210	3u30
1.2 + 1.4 + 1.5 + 1.6	Brood (7x) + licht + zwaar + was	315	5u15

HH alleenstaande – eengezinswoning

Nr.	Activiteiten	Minuten	Uren
1.1	Boodschappen doen voor het dagelijks leven	60 p week	1u
1.2	Broodmaaltijd bereiden	15 p keer	1u45
1.3	Warme maaltijd bereiden	30 p keer	3u30
1.4	Licht huishoudelijk werk (kamers opruimen etc.)	60 p week	1u
1.5	Zwaar huishoudelijk werk (huis schoonmaken, stofzuigen, wc/badkamer reinigen etc.)	180 p week	3u
1.6	De was doen (kleding/linnengoed wassen)	60 p week	1u

Veel voorkomende combinaties		Minuten	Uren
1.4 + 1.5	Licht + zwaar	240	4u
1.4 + 1.6	Licht + was	180	3u
1.5 + 1.6	Zwaar + was	240	4u
1.4 + 1.5 + 1.6	Licht + zwaar + was	300	5u
1.2 + 1.4 + 1.5 + 1.6	Brood (7x) + licht + zwaar + was	405	6u45

HH twee- of meerpersoonshuishouden – woonsituatie niet van belang

Nr.	Activiteiten	Minuten	Uren
1.1	Boodschappen doen voor het dagelijks leven	60 p week (evt +)	1u
1.2	Broodmaaltijd bereiden	15 p keer (evt +)	1u45
1.3	Warme maaltijd bereiden	30 p keer (evt +)	3u30
1.4	Licht huishoudelijk werk (kamers opruimen etc.)	90 p week (evt +)	1u30
1.5	Zwaar huishoudelijk werk (huis schoonmaken, stofzuigen, wc/badkamer reinigen etc.)	180 p week (evt +)	3u
1.6	De was doen (kleding/linnengoed wassen)	90 p week (evt +)	1u30

Veel voorkomende combinaties		Minuten	Uren
1.4 + 1.5	Licht + zwaar	270	4u30
1.4 + 1.6	Licht + was	180	3u
1.5 + 1.6	Zwaar + was	270	4u30
1.4 + 1.5 + 1.6	Licht + zwaar + was	360	6u
1.2 + 1.4 + 1.5 + 1.6	Brood (7x) + licht + zwaar + was	465	7u45

'evt. +' houdt in, dat extra tijd geïndiceerd kan worden bij grotere leefeenheden, aanwezigheid kleine kinderen, extra bewassing, etc.

HH overige activiteiten alleenstaande/twee- of meerpersoonsleefeenheden

Nr.	Activiteiten	Minuten	Uren
2.1	Anderen helpen in huis met zelfverzorging	Tot max 40 uur per week	
2.2	Anderen helpen in huis bij bereiden maaltijd	Tot max 40 uur per week	
2.3	Dagelijkse organisatie van het huishouden	30 p week	0u30
2.4	Advies, instructie, voorlichting*	30 p keer (max 3 keer p week, 6 weken)	1u30

* Als het gaat om het aanleren van huishoudelijke taken, dan geen tijd indiceren, maar aan te leren activiteiten indiceren in tijd en aangeven dat het om aanleren van die activiteiten gaat.

Bij de bepaling van de omvang van de indicatie worden de onderstaande uitgangspunten gehanteerd:

- Tijden in de beschikking worden altijd afgerond op 15 minuten.
- De tijd waarmee de hulp bij het huishouden wordt geïndiceerd is noodzakelijk en niet meer dan nodig om verantwoorde hulp bij het huishouden te bieden in de directe leefruimten van de cliënt.
- De normtijden zijn gebaseerd op 'normale' huishoudens. Als er sprake is van bijvoorbeeld medische of praktische problematiek in de leefeenheid, zoals dieet, (ernstige) vervuiling van het huis, incontinentie, speekselvloed, overmatige transpiratie, allergie, wordt aanvullend op de basisminuten extra tijd berekend.
- Er kan nooit extra tijd berekend worden vanwege de persoonlijke voorkeur van de belanghebbende.

Factoren voor meer/ minder inzet van hulp bij het huishouden

	Activiteiten	Factoren meer/ minder hulp	Freq. en tijd
1.1 Boodschappen doen	<ul style="list-style-type: none"> • Boodschappenlijst samenstellen • Boodschappen inkopen en opslaan - wekelijks 	Als de leefeenheid bestaat uit meer dan 4 personen en/of er zijn kinderen jonger dan 12 jaar, dan kan er een indicatie gesteld worden voor boodschappen wanneer de afstand tot de winkels groot is.	2 keer per week +30 minuten
1.2 + 1.3 Broodmaaltijd bereiden en warme maaltijd bereiden	<ul style="list-style-type: none"> • Broodmaaltijd klaarzetten • Tafel dekken en afruimen • Koffie/thee zetten • Afwassen (machine/handmatig) • Warme maaltijd bereiden • Opslaan en beheer levensmiddelenvoorraad • Afwassen en opruimen 	Aanwezigheid van kinderen <12 jaar	Per keer + 20 minuten
1.4 Licht huishoudelijk werk	<ul style="list-style-type: none"> • Afwassen, als er geen indicatie is voor maaltijdbereiding: handmatig 15-30 min per keer • Machine in- en uitruimen: 10 minuten per keer • Opruimen: totaal dagelijkse beurt van het interieur is afhankelijk van de specifieke kenmerken van de leefeenheid: 15 tot 40 minuten per keer. • Stof afnemen/ragen • Bedden opmaken 	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal kinderen onder de 12 jaar • Allergie voor huisstofmijt mits in gesaneerde woning • Ernstige COPD • Ernstige beperkingen in gebruik van armen en handen • Alleen de kamers die in gebruik zijn, worden schoongehouden. 	In principe max. 3x per week: Voor een leefeenheid zonder kinderen max. 20 minuten. Voor een leefeenheid met kinderen jonger dan 12 jaar max. 30 minuten.
1.5 Zwaar huishoudelijk werk	<ul style="list-style-type: none"> • Stofzuigen • Schrobben, dweilen, soppen: sanitair en keuken • Bedden opmaken/verschonen • Opruimen huishoudelijk afval 	<ul style="list-style-type: none"> • In grote woningen met veel bewoners en dus meer vervuiling • Ernstige COPD • Allergie voor huisstofmijt mits in gesaneerde woning • Jonge kinderen 	Max. 3x per week: Zonder kinderen max. 20 min. Met kinderen < 12 jaar max. 30 minuten.

1.6 De was doen	<ul style="list-style-type: none"> • Kleding en linnengoed sorteren en wassen in wasmachine • Centrifugeren, ophangen, afhalen. • Was drogen in droogmachine • Vouwen, strijken (alleen bovenkleding), opbergen 	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal kinderen jonger dan 16 jaar: + 30 minuten per kind per week • Bedlegerige patiënten: + 30 minuten • extra wassen i.v.m. overmatige transpiratie, incontinentie, speekselverlies enz.: + 30 minuten 	1x per week: huishoudens met kleine kinderen max. 3x per week.
2.1 en 2.2 Anderen helpen bij de zelfverzorging Anderen helpen bij de maaltijden	<ul style="list-style-type: none"> • Wassen en aankleden • Hulp bij eten en/of drinken • Opvoedingsactiviteiten 	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal kinderen • Leeftijd kinderen • Gezondheidssituatie/ functioneren van kinderen/huisgenoten • Aanwezigheid gedragsproblematiek 	< 6 jaar: max. 40 uur per week > 6 jaar: afhankelijk van situatie
2.3 Dagelijkse organisatie van het huishouden	<ul style="list-style-type: none"> • Organisatie huishoudelijke activiteiten • Plannen en beheren van middelen m.b.t. het huishouden 	<ul style="list-style-type: none"> • Communicatieproblemen • Aantal huisgenoten, vooral kinderen jonger dan 16 • (Psychosociale) problematiek bij meerdere gezinsleden 	1x per week: max. 3,5 uur
2.4 Advies, instructie, voorlichting, gericht op het huishouden	Instructie bij <ul style="list-style-type: none"> • Omgaan met apparaten • Licht huishoudelijk werk • Zwaar huishoudelijk werk • Textielverzorging • Boodschappen doen • Warme maaltijd bereiden 	<ul style="list-style-type: none"> • Communicatieproblemen 	3x per week: max. 6 weken

BIJLAGE 2 ALGEMEEN GEBRUIKELIJKE VOORZIENINGEN

Een algemeen gebruikelijke voorziening is een voorziening waarvan verwacht kan worden dat ook iemand zonder beperkingen deze voorziening aan kan schaffen. Een dergelijke voorziening is niet specifiek bedoeld voor mensen met een beperking, maar is een voorziening die door alle inwoners aangeschaft kan worden. Feit is dat wat vandaag de dag nog een bijzondere voorziening is, binnen afzienbare tijd een gangbaar artikel in de winkel kan zijn en dus mogelijk algemeen gebruikelijk. Een voorbeeld is de thermosstatische kraan die feitelijk was ontwikkeld om personen met beperkingen in de zin van verminderde spierkracht en slechte warmte/koude-prikkels, veilig te laten omgaan met warm water. In de loop der jaren is dit een artikel geworden dat vrij in iedere sanitairzaak te koop is.

Indien een voorziening algemeen gebruikelijk is, krijgt de belanghebbende van deze voorziening geen vergoeding van de gemeente. Wat algemeen gebruikelijk precies is, wordt regelmatig getoetst aan algemeen maatschappelijke normen.

Het begrip algemeen gebruikelijk gaat volgens de vaste rechtsregels van de Centrale Raad van Beroep op als een zaak voldoet aan de volgende drie criteria:

- De voorziening is niet alleen voor iemand met een beperking bedoeld.
- De voorziening is voor iedereen gewoon te koop bij bedrijven of winkels.
- De voorziening is in prijs vergelijkbaar met soortgelijke producten.

Een uitzondering op een algemeen gebruikelijke voorziening is de situatie waarbij een plotselinge ziekte of beperking (bijvoorbeeld door een ongeluk) noopt tot acute vervanging.

Ter informatie is hieronder een niet-limitatief overzicht opgenomen van een aantal zaken die algemeen gebruikelijk zijn. Er zal altijd een individuele toets plaatsvinden om te kijken of de voorziening voor de belanghebbende algemeen gebruikelijk is.

- Douche (vervangen lavet door douche)
- Douchekop met glijdstang
- Thermosstatische kranen
- Ventilatiesysteem badkamer
- Hendelmengkranen
- Wandbeugels (niet inklapbaar of opklapbaar)
- Inductie of keramische kookplaat
- Verhoogd/verlaagd toilet
- Vervangen lavet door douche
- Wasdroger
- Waterbed
- Airconditioning
- Centrale verwarming
- Thermosstatische radiator kranen
- Meterkast met meerdere groepen
- Zonwering
- Intercom
- Hometrainer
- Mobiele telefoon
- Spartamet of vergelijkbare elo-fiets
- Tandem
- Fiets of tandem met hulpmotor
- Fiets met trapondersteuning

- Fiets met lage instap
- Bakfiets
- Afwasmachine
- Vervangen bad door douche bij renovatie
- Autoaanpassingen zoals:
 - Automatische transmissie
 - Neerklapbare achterbank
 - Rechter buitenspiegel
 - Stuurbevestiging
 - Trekhaak
 - (Verwarmde) buitenspiegels
 - Elektrisch bedienbare ramen
 - Airconditioning
 - Kosten APK-keuring
 - Elektrische garagedeur opener

Tot slot wordt opgemerkt dat het voor komt dat hele ruimtes aangepast moeten worden, bijvoorbeeld een op de beperkingen ingerichte keuken. In principe komen alleen die kosten voor een vergoeding in aanmerking die noodzakelijk zijn. Dus in het voorbeeld van de keuken alleen de meerkosten ten opzichte van een normale keuken.

Voorwaarden

In de beschikking worden voorwaarden gesteld waar de belanghebbende aan dient te voldoen, waardoor het mogelijk is de woonvoorziening te controleren en het proces te bewaken. De voorwaarden moeten door middel van de beschikking aan de belanghebbende en eventueel aan de woningeigenaar, als die niet de belanghebbende is, worden bekend gemaakt.

De volgende voorwaarden zijn van toepassing:

- a. Er mag niet reeds voorafgaand aan de beschikking een begin worden gemaakt met de uitvoering van de werkzaamheden, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het college.
- b. Aan door het college aangewezen personen wordt door de eigenaar of huurder toegang verstrekt tot de woonruimte waar de woonvoorziening wordt aangebracht.
- c. Aan de onder b. genoemde personen wordt inzicht geboden in bescheiden en tekeningen, welke betrekking hebben op de woonvoorziening.
- d. Aan de onder b. genoemde personen wordt gelegenheid geboden tot het controleren van de woonvoorziening.
- e. Direct na de voltooiing van de werkzaamheden doch uiterlijk binnen 12 maanden na het toekennen van de woonvoorziening verklaart de belanghebbende schriftelijk aan het college dat de bedoelde werkzaamheden zijn voltooid conform het programma van eisen (de technische eisen die gesteld worden aan de woonvoorziening).
- f. De gereedmelding is tevens een verzoek om vaststelling en uitbetaling van de kosten van de woonvoorziening.
- g. De gereedmelding gaat vergezeld met alle rekeningen en betalingsbewijzen die betrekking hebben op de realisatie van de woonvoorziening.
- h. Indien na controle blijkt dat de belanghebbende niet voldaan heeft aan de voorwaarden die gesteld zijn aan de toekenning van een persoonsgebonden budget of financiële tegemoetkoming, wordt niet of slechts gedeeltelijk overgegaan tot uitbetaling.

Voor compensatie in aanmerking komende kosten

De volgende kosten van bouwkundige- of woontechnische voorzieningen kunnen in aanmerking worden genomen bij de vaststelling van de hoogte van het persoonsgebonden budget of de financiële tegemoetkoming:

1. De aanneemsom (hierin begrepen de loon- en materiaalkosten) voor het treffen van de voorziening;
2. De risicoverrekening van loon- en materiaalkosten, met inachtneming van het bepaalde in de Risicoregeling woning- en utiliteitsbouw 1991;
3. Het architectenhonorarium tot ten hoogste 10% van de aanneemsom met dien verstande dat dit niet hoger is dan het maximale honorarium als bepaald in de Standaardvoorwaarden en Rechtsverhouding Opdrachtgever-Architect 1997 (SR 1997). Dit zijn de standaardvoorwaarden van de bond van Nederlandse architecten (NBA). Tevens is De Nieuwe Regeling (DNR 2005) van toepassing. Alleen in die gevallen dat het noodzakelijk is dat een architect voor de woonvoorziening moet worden ingeschakeld, worden deze kosten compensabel geacht. Het betreft dan veelal de ingrijpendere woningaanpassingen.
4. De kosten voor het toezicht op de uitvoering, indien dit noodzakelijk is, tot een maximum van 2% van de aanneemsom;
5. De leges voor zover deze betrekking hebben op het treffen van de voorziening;
6. De verschuldigde en niet verrekenbare of terugvorderbare omzetbelasting;

7. Renteverlies, in verband met het verrichten van noodzakelijke betaling aan derden voordat de bijdrage is uitbetaald, voor zover dit verband houdt met de bouw dan wel het treffen van voorzieningen;
8. De door het college (schriftelijk) goedgekeurde kostenverhogingen, die ten tijde van de raming van de kosten redelijkerwijs niet voorzien hadden kunnen zijn;
9. De kosten in verband met noodzakelijk technisch onderzoek en adviezen met betrekking tot het verrichten van de woonvoorziening;
10. De kosten van aansluiting op een openbare nutsvoorziening;

Het verwijderen van woonvoorzieningen

In beginsel zal de gemeente zo weinig mogelijk voorzieningen uit woningen willen verwijderen. Aangepaste woningen die vrijkomen zullen zoveel mogelijk opnieuw worden toegewezen aan een andere belanghebbende. De gemeente is daarom niet verantwoordelijk voor het verwijderen van voorzieningen, met uitzondering van de traplift indien deze in bruikleen verstrekt is.